

Statsministeren (Hilmar Baunsgaard): Ja, jeg ved ikke, om jeg kan gøre det mere klart, men jeg vil gerne sige til hr. J. O. Krag, at det, der er givet tilsagn om, er at dække den direkte lønudgift. De 50 mill. kr. er for så vidt faldet bort; det kan godt være, at det bliver mere end 50 mill. kr. på årsbasis, det ved vi jo ikke, før vi kender beregningerne af den overenskomst, som vi nu skal pålægge landbruget ved lov, men det er det, man skal have dækning for.

Skal der foretages andre ændringer i landbrugsordningerne, så er det dette uvedkommende, og så må vi jo komme til folketinget med det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3 og § 2, således ændret, vedtages uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 om, at § 3 udgår, vedtages uden afstemning, hvorved § 3 betragtedes som forkastet.

§ 4 vedtages uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 om, at § 5 udgår, vedtages uden afstemning, hvorved § 5 betragtedes som forkastet.

§§ 6 og 7 vedtages uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtages uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i dag, fredag den 2. maj, kl. 15 med følgende dagsorden:

Eventuelt: tredje behandling af:

Forslag til lov om fornyelse af kollektive overenskomster på landbrugsområdet.

Mødet hævet kl. 14.49.

98. møde.

Fredag den 2. maj kl. 15.

Formanden: Den på dagsordenen opførte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredje behandling af forslag til lov om fornyelse af kollektive overenskomster på landbrugsområdet.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 245) findes i tidenden sp. 6209).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kjær Rasmussen: Ja, man må være klar over, at når man nu stemmer for dette forslag, så danner man samtidig præcedens for, at folketinget kan gribe ind, når blot der ligger en skitse på bordet. Hvor bliver strejkeretten af? Ja, den har jo allerede været efterlyst én gang under anden behandling i dag. Den bliver jo simpelt hen illusorisk i fremtiden, og det synes jeg nok at voldgiftsmændene — det er måske et skældsord ifølge forretningsordenen, jeg ved det ikke, det kan godt være det udenfor — at altså voldgiftsmændene hr. Erling Dinesen og hr. Aksel Larsen burde bemærke sig, inden de stemmer for lovforslaget. Og hvad er det så, de stemmer for, hvad er det for strålende vilkår, arbejderne på dette område

[Kjær Rasmussen.]

nu skal arbejde under? En stor gruppe af dem, landarbejderne, skal fortsat have længere arbejdstid end alle andre, til trods for at de hører til blandt de hårdest arbejdende. Slagteriarbejdernes arbejde er så hårdt og tempoet gennem tidsstudier og akkorder skruet så urimeligt op, at mange af dem er nedslidt fysisk og psykisk i en alder for ung; det kan i hvert fald revalideringsinstitutionerne tale med om. Og hvad får de så nu? Ja, de får en meget lille arbejdstidsnedsættelse og en beskedent lønforhøjelse, sådan at lønningerne for mandlige arbejdere fortsat vil ligge under 10 kr. i timen og for kvinderne endnu lavere. Jeg gad se det folketingsmedlem, som kan opstille et forsvarligt familiebudget med en så lav løn.

Når vilkårene er så ringe, skyldes det, at arbejderne står alene, og de står svagt over for landbrugslederne, der er sammenspist med regeringen. Det har hele tiden stået klart, at væsentlige forbedringer ville blive mødt med regeringsindgreb. Næste gang står arbejderne desværre endnu svagere, for så er S og SF tilsyneladende parat til at gribe ind.

Ved anden behandling blev det gjort lysende klart, at når specielt et af regeringspartierne har kunnet godkende indgrebet, så er det på betingelse af, som hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt) har sagt det, at landbrugsstøtten sættes kraftigt op. Det har været et af vilkårene for enigheden om loven. Og hvad sker der så? Ja, så kan S og SF få lov til at stemme imod, men det ændrer ikke ved, at de gennem enigheden med regeringspartierne har taget medansvar for forøgelsen af landbrugsstøtten. Jeg må opfordre til, at man her ved tredje behandling stemmer imod lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 150 stemmer mod 3.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget K. B. Andersen har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren give tilsagn om, at der bliver givet folketingets medlemmer orientering om de synspunkter, der er kommet til udtryk i de stile, de elever, der er oppe til højere forberedelseseksamen, har skrevet om, hvad det er, ungdommen vender sig imod i det nuværende samfunds-system?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 6. maj kl. 13.30 med følgende dagsorden:

- 1) *Indstilling fra udvalget til valgs prøvelse.*
- 2) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om retsafgifter.
- 3) *Tredje behandling af:*
Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om retsafgift m. v.
- 4) *Anden behandling af:*
Forslag til lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger.
- 5) *Første behandling af:*
Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1966-67.
- 6) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om avancestop [af Poul Dalsager m. fl.].
- 7) *Første behandling af:*
Forslag til lov om ændring af lov om anmeldelse af vejledende priser m. v. [af Poul Dalsager m. fl.].
- 8) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*
Forslag til lov om Statens Kunstfond.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henviste formanden til den omdelte, omtrykte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.08.

99. møde.

Tirsdag den 6. maj kl. 13.30.

Formanden: I skrivelse af 1. d. m. meddeler rådmænd *Ib Kolbjørn*, at han er villig til at modtage det ved folketingsmand *Edvin Doses* død ledigblevne mandat som ordinært medlem af folketinget.

I skrivelse af 1. d. m. meddeler sognerådsformand *Poul Nielsen*, at han er villig til at indtræde i folketinget som midlertidigt medlem i anledning af den medlem af folketinget *Poul Sørensen* tilståede orlov.

I skrivelse af gårs dato meddeler den fg. finansminister, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1968-31. marts 1969.

Ministeren for offentlige arbejder har anmodet om, at der af folketinget blandt dets medlemmer må blive valgt 8 medlemmer til det i § 3 i lov nr. 109 af 1. april 1969 om styrelsen af statsbanerne nævnte jernbaneråd, der fra 1. april d. å. har afløst det i § 9 i lov nr. 40 af 25. februar 1925 om styrelsen af statsbanerne omhandlede jernbaneråd.

Medlem af folketinget *Skovmand* har meddelt mig, at han ønsker til justitsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren drage omsorg for, at det danske grænsepolitiet ændrer praksis med hensyn til behandling af amerikanske Vietnamdesertører?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid onsdag den 14. maj.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Den fg. finansminister (*Ninn-Hansen*): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1. april 1968—31. marts 1969.*

Som i de to foregående finansår er tillægsbevillingslovforslaget udarbejdet med

henblik på at registrere samtlige bevægelser, der er indtrådt i finansåret, således at finanslovens og tillægsbevillingslovens bevillinger sammenholdt skulle ligge så nær som muligt ved de endelige regnskabstal for 1968-69. Da der ikke vil være mulighed for ministerierne til at fremsætte ændringsforslag, vil der imidlertid kunne forekomme visse afvigelser hidrørende fra bevægelser indtrådt i finansårets sidste måned og i supplementsperioden.

På finansloven for 1968-69 var budgetteret indtægter på drifts- og anlægsbudgettet på ca. 25.550 mill. kr. og udgifter på ca. 24.000 mill. kr., således at drifts- og anlægsbudgettet viste et overskud på ca. 1.550 mill. kr. På kapitalbudgettet på finanslovens § 30, der endnu i 1968-69 indeholder budgettet bl. a. for udlån og ejendomserhvervelser, var budgetteret nettoudgifter på ca. 1.100 mill. kr., således at der ifølge finansloven skulle fremkomme et kasseoverskud på ca. 450 mill. kr.

I efteråret 1968 afgav finansministeriet til finansudvalget et revideret skøn over den statsfinansielle udvikling i 1968-69. Det var på det tidspunkt besluttet at forlænge fristen for landbrugets indbetaling af merværdiafgift, hvilket medførte et provenutab for statskassen på ca. 320 mill. kr. i 1968-69. Samtidig måtte det skønnes, at provenuet af moms i øvrigt ville blive forringet med ca. 180 mill. kr. og provenuet af andre forbrugsafgifter med ca. 150 mill. kr. i forhold til provenuskønnet på finansloven som følge af nedsat stigning i den økonomiske aktivitet, medens de direkte skatter på den anden side ville give et provenu på ca. 200 mill. kr. mere end ansat på finansloven. Indtægterne forventedes således i forhold til finansloven formindsket med et nettobeløb på ca. 450 mill. kr.

På udgiftssiden måtte ventes stigninger i lovbundne tilskud på ca. 425 mill. kr., hvoraf 340 mill. kr. udgjorde et skøn over merudgifter i statens betaling til arbejdsløsheds-kasserne som følge af, at arbejdsløsheden var større, end det var forudsat ved udarbejdelsen af finansloven. Ud over stigningen i de lovbundne udgifter kom udgiften på 100 mill. kr. i ekstraordinært tilskud til landbrugets dispositionsfond.

Som følge af disse bevægelser måtte det i efteråret ventes, at finanslovens kasse-